

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Nicolau Ion, către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Brumă Vitalie, către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocatul Petcu Dragomir în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocata Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Brumă Vitalie, de către inculpatul Nicolau Ion și de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Brumă Vitalie și Coșelev Evgheni, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Coșelev Evgheni XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun. XXXXX;

Brumă Vitalie XXXXX, născut la XXXXX,
originar din r-nul XXXXX și domiciliat în
mun. XXXXX;

Nicolau Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar din r-nul XXXXX și domiciliat în
mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.01.2019 - 05.11.2020;

Instanță de apel: 20.08.2019 - 19.10.2021;

Instanță de recurs: 12.01.2022- 18.04.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 noiembrie 2020, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, au fost recunoscuți vinovați și condamnații:

Coșelev Evgheni, în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare

și în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare;

în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Brumă Vitalie în baza art.287 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, la 2 ani închisoare și în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare;

în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Nicolau Ion în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 3 ani închisoare și în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 8 luni închisoare;

în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu intentată de partea civilă Iancițaia Zinaida în cadrul procesului penal, în partea încasării prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

De asemenea, a fost încasat în mod solidar din contul inculpaților, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 768 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constat că, **Coșelev Evgheni**, pe 18 martie 2018, la aproximativ ora 17:00, aflându-se la domiciliul cet. Nicolau Nicolae, cu adresa XXXXX, fiind în stare de ebrietate, acționând împreună cu persoanele Brumă Vitalie și Nicolau Ion de a comite acțiuni huliganice față de Iancițaia Zinaida, sub pretextul dispariției unui telefon mobil, au inițiat un conflict cu ultima, față de care, manifestând un comportament batjocoritor și cu o deosebită obrăznicie, folosindu-se de neputința victimei de a riposta acțiunilor agresive, cei trei, fără nici un motiv, simultan și separat i-au aplicat cet. Iancițaia Zinaida multiple lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea capului și a corpului, inclusiv cet. Coșelev Evgheni aplicându-i o lovitură cu palma în regiunea feței și o lovitură cu piciorul în piept, Brumă Vitalie aplicându-i o lovitură cu piciorul în față și Nicoalu Ion aplicându-i victimei o lovitură cu lopata în regiunea capului, în rezultatul căruia cet. Iancițaia Zinaida fiindu-i cauzate, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX - leziuni corporale sub formă de fractura mandibulei în regiunea angulară pe stânga fără deplasarea fragmentelor, edem al țesuturilor moi și echimoză la nivelul feței, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, calificată ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse supra, acțiunile inculpatului, în drept, au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, - „*Huliganismul, adică, acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, însoțite de aplicarea violenței asupra*

persoanelor, săvârșit de mai multe persoane” și infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, după indicii calificativi „Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane”.

2.1. Brumă Vitalie pe 18 martie 2018, la aproximativ ora 17:00, aflându-se la domiciliul cet. Nicolau Nicolae, cu adresa XXXXX fiind în stare de ebrietate, acționând împreună cu persoanele Coșelev Evghenii și Nicolau Ion de a comite acțiuni huliganice față de Iancițaia Zinaida, sub pretextul dispariției unui telefon mobil, au inițiat un conflict cu ultima, față de care, manifestând un comportament batjocoritor și cu o deosebită obrăznicie, folosindu-se de neputința victimei de a riposta acțiunilor agresive, cei trei, fără nici un motiv, simultan și separat i-au aplicat cet. Iancițaia Zinaida multiple lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea capului și a corpului, inclusiv cet. Brumă Vitalie aplicându-i victimei o lovitură cu piciorul în față, Coșelev Evgheni aplicându-i o lovitură cu palma în regiunea feței și o lovitură cu piciorul în piept, și cet. Nicolau Ion aplicându-i cet. Iancițaia Zinaida o lovitură cu lopata în regiunea capului, în rezultatul căruia acesteia fiindu-i cauzate, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, leziuni corporale sub formă de fractura mandibulei în regiunea angulară pe stânga fără deplasarea fragmentelor, edem al țesuturilor moi și echimoză la nivelul feței, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, calificată ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse supra, acțiunile inculpatului, în drept, au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. a) și b) Cod penal, - „*Huliganismul, adică, acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșit de o persoană care anterior a mai săvârșit un act de huliganism, săvârșit de mai multe persoane*” și infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, după indicii calificativi „*Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane*”.

2.2. Nicolau Ion pe 18 martie 2018, la aproximativ ora 17:00, aflându-se la el la domiciliu, cu adresa XXXXX, fiind în stare de ebrietate, acționând împreună cu persoanele Brumă Vitalie și Coșelev Evgheni de a comite acțiuni huliganice față de Iancițaia Zinaida, sub pretextul dispariției unui telefon mobil, au inițiat un conflict cu ultima, față de care, manifestând un comportament batjocoritor și cu o deosebită obrăznicie, folosindu-se de neputința victimei de a riposta acțiunilor agresive, cei trei, fără nici un motiv, simultan și separat i-au aplicat cet. Iancițaia Zinaida multiple lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea capului și a corpului, inclusiv cet. Nicolau Ion aplicându-i victimei o lovitură cu lopata în regiunea capului, Coșelev Evgheni aplicându-i o lovitură cu palma în regiunea feței și o lovitură cu piciorul în piept și Brumă Vitalie aplicându-i victimei o lovitură cu piciorul în față, în rezultatul căruia cet. Iancițaia Zinaida, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 23.05.2018 fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de fractura mandibulei în regiunea angulară pe stânga fără deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi și echimoză la nivelul feței, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată,

calificată ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse supra, acțiunile inculpatului, în drept, au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, - „*Huliganismul, adică, acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea unor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și sănătății*” și infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, după indicii calificativi „*Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de mai multe persoane*”.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Coșelev Evgheni să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(2) lit. b) Codul penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, definitiv a-i stabili lui Coșelev Evghenii, prin cumularea parțială a pedepselor, pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a pedepsei închisoare de către Coșelev Evghenii, a-i stabili 1 an și 10 luni închisoare, cu suspendarea restului termenului de 1 an și 10 luni de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Brumă Vitalie să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(2) lit. a) și b) Codul penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, definitiv a-i stabili lui Coșelev Evghenii, prin cumularea parțială a pedepselor, pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a pedepsei cu închisoarea de către Coșelev Evghenii, a-i stabili 1 an și 10 luni închisoare, cu suspendarea restului termenului de 1 an și 10 luni de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Nicolau Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(3) Codul penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, definitiv a-i stabili lui Coșelev Evghenii, prin cumularea parțială a pedepselor, pedeapsa de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a

pedepsei cu închisoarea de către Coșelev Evghenii, a-i stabili 2 ani închisoare, cu suspendarea restului termenului de 2 ani de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În susținerea celor solicitate, procurorul a menționat că, instanța de judecată, juridic corect a încadrat acțiunile inculpaților Nicolau Ion Vasile, Brumă Vitalie Victor și Coșelev Evgheni Ghenadi cu stabilirea pedepselor în limita prevăzută de ar.art.287 și 152 Cod penal și cu aplicarea reducerii termenelor de pedeapsă, conform art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Însă, pedepsele aplicate în privința inculpaților cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, este prea blândă, în raport cu comportamentul inculpaților, care deși fiind condamnați anterior, au continuat și au comis din nou o infracțiune.

Totodată, procurorul a considerat că, pedepsele precedente aplicate în privința inculpaților nu și-au atins scopul corijării, aceștia continuându-și activitatea criminală, comițând o nouă infracțiune, respectiv suspendarea executării pedepselor stabilite prin sentința, pe un termen de probă, vin în contradicție cu scopul pedepsei penale, care ar trebui să constituie un mijloc de corectare, reeducare și prevenire în săvârșirea de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2021, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Coșelev Evgheni a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(2) lit. b) Codul penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a pedepsei cu închisoarea de către Coșelev Evghenii, i-a stabilit 1 an și 10 luni închisoare, cu suspendarea restului termenului de 1 an și 10 lunii de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Brumă Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(2) lit. a) și b) Codul penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a pedepsei cu închisoarea de către Coșelev Evghenii, i-a stabilit 1 an și 10 luni închisoare, cu suspendarea restului termenului de 1 an și 10 lunii de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Nicolau Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(3) Codul penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art.90¹ alin.(1) Cod penal, perioada de executare a pedepsei cu închisoarea de către Coșlev Evghenii, i-a stabilit 2 ani închisoare, cu suspendarea restului termen de 2 ani închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel cu trimitere la prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, a indicat că, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr.25 din data de 12 august 2021, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.287 alin.(1) Cod penal și anume a faptului că, au fost admise parțial excepțiile de neconstituționalitate ridicate și au fost declarate neconstituționale cuvântul „grosolan” și textul „cinism sau” din art.287 alin.(1) Cod penal, astfel, urmează a fi excluse aceste fraze din învinuirea adusă inculpaților Coșlev Evgheni Ghenadi, Brumă Vitalie Victor și Nicolau Ion Vasile.

În continuare, instanța de apel a notat că, procurorul a criticat sentința doar în partea individualizării pedepsei, solicitând aplicarea prevederilor art.90¹ alin. (1) Cod penal, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost contestată.

În această ordine de idei, instanța de apel a specificat că la stabilirea pedepsei în privința inculpaților, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța de fond le-a stabilit o pedeapsă prea blândă.

Cu aplicarea prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, instanța de apel a subliniat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora, considerând eronat că, îndreptarea și corectarea acestora este posibilă fără izolare de societate, în conformitate cu cerințele art.art.75-78 Cod penal, aplicându-le pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Pe de altă parte, cu trimitere la prevederile art.90¹ alin.(1) Cod penal, instanța de apel a reținut că, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Subsecvent, instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerare faptul că, inculpații au comis infracțiuni mai puțin grave și grave, care au cauzat părții vătămate Iancuțaia Zinaida dereglarea sănătății de lungă durată fiind calificată ca vătămare corporală medie, fiind ignorate și prevederile art.2 alin.(2) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a indicat că inculpatul Coșlev Evgheni se află la evidența medicului narcolog, nu se află la evidența medicului psihiatru, se caracterizează pozitiv, anterior a fost tras la răspundere penală. Inculpatul Brumă Vitalie la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, se caracterizează

pozitiv, anterior a fost tras la răspundere penală. Inculpatul Nicolau Ion la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, se caracterizează pozitiv, anterior a fost tras la răspundere penală, aceștia prin acțiunile sale prejudiciabile au cauzat dereglarea sănătății de lungă durată părții vătămate Iancițaia Zinaida.

Instanța de apel a subliniat că infracțiunile imputate inculpaților care sunt prevăzută de art.287 alin. (2) Cod penal se califică de potrivit art.16 alin.(3) Cod penal -ca infracțiune mai puțin gravă, infracțiunile prevăzute la art.287 alin.(3) și 152 alin.(2) sunt infracțiuni grave, infracțiunile au fost comise prin intenție.

Subsecvent, a considerat neîntemeiată concluzia instanței de fond, precum că, corijarea inculpaților ar fi posibilă prin aplicarea art.90 Cod penal. Sub acest aspect instanța de apel a reținut că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpaților – și anume, cu executarea reală a ½ din pedeapsa cu închisoare, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului îndreptate asupra vieții persoanei și integritatea persoanei, or, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Așadar, instanța de apel a stabilit că, în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, urmează a le aplica inculpaților pedeapsa prin prisma art.90¹ Cod penal în limitele sancțiunilor prevăzute de art.152 alin.(2) și art.287 alin.(2) și art.287 al.(3) Cod penal.

5. Avocatul Modval Ion în numele inculpatului Nicolau Ion, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia în partea aplicării art.90¹ Cod penal, cu dispunerea spre executare a acesteia potrivit art.90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale cu trimitere la prevederile articolelor 7, 61, 75, 76, 78, 79 Cod penal și remarcând ca acesta și-a recunoscut integral fapta, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a manifestat o căință sinceră față de faptele comise, a conștientizat pericolul social a acțiunilor comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, a compensat prejudiciul părții vătămate cauzate prin infracțiune, are un loc permanent de trai, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se afla, conform caracteristicii anexate se caracterizează pozitiv, astfel că reeducarea acestuia poate avea loc și fără aplicarea unei pedepse cu privarea reală de libertate.

În aceste condiții, avocatul consideră că decizia instanței de apel, în partea înlocuirii prevederilor art.90 Cod penal, cu prevederile art.90¹ alin.(1) Cod penal, ar fi una nefondată, contravine circumstanțelor cauzei, criteriilor generale de individualizare a pedepsei, iar în consecință pedeapsa stabilită nu v-a atinge scopul pedepsei penale, ci v-a crea un sentiment de nedreptate și de neîncredere în lege. Ori, urmează de remarcat că instanța de apel nu a constatat careva circumstanțe agravante, sau alte temeieri care ar impune aplicarea unei pedepse cu executare reală.

Prin urmare, avocatul a indicat că, ar fi mai rezonabil și legal de ai aplica inculpatului Nicolau Ion o pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia conform prevederilor art.90 Cod penal.

5.1. Avocatul Modval Ion în numele inculpatului Brumă Vitalie, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia în partea executării

pedepsei penale potrivit art.90¹ Cod penal, cu dispunerea spre executare a acesteia potrivit art.90 Cod penal.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de recurs (*pct. 5 din prezenta decizie*).

5.2. Avocatul Modval Ion în numele inculpatului Coșlev Evgheni, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia în partea executării pedepsei penale potrivit art.90¹ Cod penal, cu dispunerea spre executare a acesteia potrivit art.90 Cod penal.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de recurs (*pct. 5 din prezenta decizie*).

5.3. Avocatul Petcu Dragomir în numele inculpatului Coșlev Evgheni în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, avocatul a menționat că nu s-a acordat deplină eficiență art.art.6, 7 și 61 Cod penal, având în vedere prevederile art.art.76 - 77 Cod penal. La numirea pedepsei instanța de judecată urma să țină cont de circumstanțele atenuante în privința inculpatului Coșlev Evgheni, de personalitatea și caracteristica pozitivă a inculpatului, care s-a căit sincer de cele săvârșite, de vârsta acestuia, angajat în câmpul muncii, antecedentele penale sunt stinse, prezența copiilor minori la întreținere, prejudiciul material a fost restituit.

De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că cet. Coșlev Evghenii a recunoscut vina în cele săvârșite încă la faza incipientă a procesului penal, a colaborat cu organul de urmărire penală și a conlucrat cu acesta în vederea descoperirii într-un termen restrâns a tuturor circumstanțelor comiterii infracțiunii.

Avocatul consideră că, pedeapsa aplicată inculpatului Coșlev Evgheni trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate de partea specială a acestuia.

Astfel, instanța de apel urma să aprecieze că mărimea pedepsei alese în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, personalitatea inculpatului, rezonanța socială a acesteia, pedeapsa aleasă fiind una prea aspră.

În concluzie, avocatul a conchis că, ținând cont de faptul că prin aplicarea unei pedepse se urmărește scopul reeducării persoanei, consideră oportun de a lăsa în privința inculpatului Coșlev Evgheni pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 05.11.2020, pentru a-i da posibilitatea acestuia să poată beneficia pe deplin, într-un termen cât mai restrâns de toate drepturile constituționale, odată cu stingerea antecedentelor penale.

5.4. Avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Brumă Vitalie a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, avocatul a menționat că decizia instanței de apel în partea aplicării pedepsei este neîntemeiată și pasibilă casării din următoarele considerente.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul a

declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Conform art.90 alin.(11) Cod penal, în cazul în care, cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată.

Analizând în ansamblu circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, luând în considerație că inculpatul a comis o infracțiune prima dată, și-a recunoscut vinovăția, unde se caracterizează pozitiv, instanța de judecată stabilește că pentru corectarea și reeducarea inculpatului nu este absolut necesară privarea de libertate și consideră rațională aplicarea pedepsei conform art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată de executarea pedepsei.

În aceste circumstanțe, avocatul consideră că instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa condamnatului, iar instanța de fond corect a ajuns la concluzia că condamnatul poate fi reeducat fără a fi privat de libertate.

5.5. Inculpatul Nicolau Ion în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței sau încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei.

În motivarea recursului declarat, inculpatul a menționat că instanța de apel a susținut exclusiv poziția procurorului, iar pararea apărării și a inculpaților așa și nu a fost auzită, lucru ce este incompatibil principiului egalității armelor în cadrul procesului penal.

Conform art.76 cod penal, inculpatul indică că sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante printre care, recunoașterea vinei și contribuirea la descoperire infracțiunii, lipsa prejudiciului material, inclusiv depășirea termenului rezonabil pentru examinarea cazului, ținându-se cont de natura faptei, dacă tergiversarea nu a fost provocată de făptuitor.

Ca efect al circumstanțelor atenuante, conform art.78 Cod penal urma a fi redusă substanțial pedeapsa aplicată, inclusiv urma a fi analizată forma pedepsei aplicate.

Referitor la argumentul instanței de apel că, „Recunoașterea vinei” a fost aplicată dublu, odată ca parte componentă a procedurii simplificate prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală și ca circumstanță atenuantă, inculpatul atrage atenție că potrivit art.76 alin.(2) și (3) Cod penal, instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe neprevăzute la alin.(1), iar la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu consideră drept atenuantă circumstanța care este prevăzută de lege ca element constitutiv al infracțiunii.

Alegerea unei proceduri simplificate de examinare, care duce la cheltuieli și eforturi mai mici procesului de justiție și ulterioara reducere a quantumului pedepsei în nici un mod nu interzice aplicarea efectelor circumstanțelor atenuante, atunci când este individualizată nemijlocit pedeapsa persoanei judecate.

Pretinsa „Dublă valență” invocată de procuror, reprezintă o interpretare

extensivă defavorabilă, lucru inadmisibil în cadrul unui proces penal, conform art.3 al.(2) din Cod penal.

Pe de altă parte, inculpatul a indicat că, pe 24 decembrie 2021 a fost adoptată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Având în vedere că am statut de inculpat, cad sub incidența acestei legi și îmi dau consimțământul de a fi aplicate prevederile acestei legi în privința mea cu înlăturarea pedepsei penale.

5.6. Avocatul Modval Ion în numele inculpaților Coșelev Evgheni și Brumă Vitalie, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 13) Cod de procedură penală a contestat cu recurs suplimentar decizia, solicitând casarea acesteia în partea aplicării pedepsei, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei.

În motivarea recursului declarat, avocatul a menționat că pe 24 decembrie 2021 a intrat în vigoare Legea nr.243, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Cu trimitere la prevederile art.art.1 și (2) din legea menționată, avocatul a indicat că faptele comise de Coșelev Evgheni și Brumă Vitalie cad sub incidența acestei legii, neexistând careva restricții specificate în art.6 al Legii nr.243 și consideră oportun ca instanța de recurs să-i libereze de pedeapsa penală stabilită prin decizia instanței de apel din 19 octombrie 2021, în legătură cu intervenirea amnistiei.

5.6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor declarate de către partea apărării, menționând că acestea urmează a fi respinse ca fiind vădit neîntemeiate, iar recursul suplimentar ca fiind declarat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor din următoarele considerente.

6.1. Referitor la recursurile ordinare declarate de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Nicolau Ion, de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Brumă Vitalie, de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocatul Petcu Dragomir în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocata Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Brumă Vitalie, de către inculpatul Nicolau Ion.

În corespundere cu art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Analizând recursurile menționate supra, instanța de recurs constată că sunt bazate pe aceleași temeuri, fiind invocate în principiu aceleași argumente, prin urmare asupra acestora, Colegiul penal se va expune concomitent.

Din conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal reține că recurenții critică decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei, temeurile pentru recurs care este prevăzute la pct.6 și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat

soluția instanței s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticile recurenților se bazează pe ideea că, instanța de apel nu a intrat pe deplin în esență modului de individualizare a pedepselor aplicate inculpaților E. Coșlev, V. Brumă și I. Nicolau, stabilind greșit și neîntemeiat modul de executarea a acestora conform prevederile art.90¹ alin.(1) Cod penal.

Însă, verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul penal constată că, aceste temeuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecătii.

Colegiul penal menționează faptul că, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeurile de fapt și de drept care au dus, la caz, aplicarea art.90¹ Cod penal.

Potrivit art.90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Mai mult, Colegiul penal conchide că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare corespunzătoare rigorilor și exigențelor cuprinse în art.6 CEDO.

Totodată, Colegiul penal ține să remarce că poziția susținută de către inculpați și avocații acestora în cererile de recurs se reflectă prin prisma dezacordul cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel considerând-o prea aspră și contradictorie prevederilor art.art.61, 75, 76, 90¹ Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penal.

În aceasta ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, împrejurările indicate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Astfel, Colegiul penal reține că, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale ori, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, deoarece este proporțional faptelor comise de către inculpați.

Referitor la alegațiile inculpatului Nicolau Ion, care a solicitat ca să fie încetat procesul penal în baza Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal indică că această solicitare este neîntemeiată, deoarece, potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului doar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel a pronunțat decizia pe 19 octombrie 2021, iar Legea nr.243 a fost adoptată după această dată, adică la 24 decembrie 2021 și a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial – 31 decembrie 2022.

Prin urmare, chestiunea abordată, odată apărută după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care împreună cu sentința au devenind definitive și executorii în virtutea prevederilor articolelor 415 alin.(3) și 466 alin.(1), (2) pct. 4) și alin.(5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind erori de drept comise de instanțele de fond și de apel care urmează a fi reparate pe această cale de atac.

Mai mult, conform art.65 alin.(3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este de condamnare, iar aplicarea actului de amnistie față de persoana condamnată, a cărei sentință a devenit definitivă și executorie, se soluționează, deja, la etapa executării pedepsei, în corespundere cu prevederile art.art.469 - 472 Cod de procedură penală.

6.2. Referitor la recursul suplimentar avocatul Modval Ion în numele inculpaților Coșelev Evgheni și Brumă Vitalie.

Colegiul penal menționează că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 14 decembrie 2021 (*f.d.69 verso Vol. II*) a fost pronunțată decizia motivată a instanței de apel în prezența inculpaților Coșelev Evgheni și Brumă Vitalie și înmănată decizia.

Conform art.231 alin.(2) - (3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 15 decembrie 2021 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 14 ianuarie 2022, iar recursul ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpaților Coșelev Evgheni și Brumă Vitalie a fost depus la 22 februarie 2022 (conform ștampilei de pe recurs), prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal menționează că, recurentul nu a solicitat repunerea în termen pentru recursul declarat și nici nu a invocat careva temeiuri ce au determinat întârzierea depunerii recursului.

Prin urmare, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422 și 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocat este inadmisibil, deoarece este depus peste termenul prevăzut de Lege.

Totodată, în situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există temei de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiș vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui Coșelev Evgheni XXXXX, Brumă Vitalie XXXXX și Nicolau Ion XXXXX pe motiv că recursurile declarate de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Nicolau Ion, de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Brumă Vitalie, de către avocatul Modval Ion în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocatul Petcu Dragomir în numele inculpatului Coșelev Evgheni, de către avocata Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Brumă Vitalie, de către inculpatul Nicolau Ion sunt vădit neîntemeiate, iar recursul avocatului Modval Ion în numele inculpaților Brumă Vitalie și Coșelev Evgheni este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie